

Česká geologická služba

SPRÁVA OBLASTNÍCH GEOLOGŮ

Klárov 131/3
118 21 Praha 1

Ministerstvo životního prostředí
odbor výkonu státní správy III
Došlo
dne: 6-06-2016
541/520/16
ČJ. 39...776/ENV/16

SGG-441/370/2016 – str. 1/10

Ministerstvo životního prostředí

RNDr. Martin Holý

ředitel odboru geologie a
zástupce náměstka pro řízení sekce ochrany přírody a krajiny

Vršovická 1442/65

100 10 PRAHA 10

Váš dopis zn. ze dne

36192/ENV/16*1014/660/16 – 24.05.2016

Naše značka

ČGS-441/16/0774*SGG-441/370/2016

Vyřizuje

RNDr. Z. Petáková

Praha dne

31. května 2016

Odborné posouzení stanovení dobývacího prostoru Černá Hart' a následné hornické činnosti na ložisku Chrást'ovice

Česká geologická služba (ČGS), zřízená pro výkon státní geologické služby v souladu s ustanovením § 17, odst. 2 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, byla dne 24. května 2016 vyzvána odborem geologie Ministerstva životního prostředí ČR (MŽP) pod čj. 36192/ENV/16, resp. 1014/660/16, k vypracování odborného posouzení stanovení dobývacího prostoru Černá Hart' a následné hornické činnosti na ložisku Chrást'ovice jako podkladu pro náměstkyni ministra životního prostředí Ing. Bereniku Peštovou, Ph.D.

Předkládané odborné posouzení ČGS vypracovala v požadovaném termínu 31. května 2016 pod metodickým vedením Správy oblastních geologů ČGS oblastně příslušná ložisková specialista ČGS RNDr. Zdeňka Petáková ve spolupráci s Ing. Josefem Godánym.

Jako podklady pro vypracování předkládaného odborného posouzení byly Českou geologickou službou prostudovány dopisy adresované k rukám ministra životního prostředí Mgr. Richarda Brabce nebo na MŽP, odbor výkonu státní správy III v Plzni (viz tab. 1).

Českou geologickou službou byl dále prostudován dokument oznámení záměru podle ustanovení § 6 zákona č. 100/2001 Sb., zákon o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, s obsahem a rozsahem podle přílohy č. 4 „Stanovení dobývacího prostoru Černá Hart' a hornická činnost na ložisku Chrást'ovice“ oznamovatele HAINES SERVIS, s. r. o. (zpracovatel Ing. Mario Petří, GET, s. r. o., únor 2016), veřejně dostupný na internetových stránkách http://portal.cenia.cz/eiasca/detail/EIA_OV3060 (dále jen „oznámení záměru“).

Záměr „Stanovení dobývacího prostoru Černá Hat' a následná hornická činnost na ložisku Chrást'ovice“ byl již v roce 2015 podrobně zpracován se všemi náležitými odbornými přílohami a dále posuzován podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (viz internetové stránky portálu CENIA http://portal.cenia.cz/easea/detail/EIA_OV3056). Nicméně MŽP, odbor výkonu státní správy III v Plzni, dne 5. října 2015 pod čj. 69039/ENV/15-1065/520/15 na základě žádosti oprávněného zástupce oznamovatele záměru, PhDr. Roberta Terricha, Roháčova 188/37, 130 00 Praha 3, ze dne 29. září 2015 dle § 23, odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí ukončilo proces posuzování vlivů záměru „Stanovení dobývacího prostoru Černá Hat' a následná hornická činnost na ložisku Chrást'ovice“ na životní prostředí.

Následně došlo ke kompletnímu dopracování a zveřejnění zcela nového předmětného záměru „Stanovení dobývacího prostoru Černá Hat' a následná hornická činnost na ložisku Chrást'ovice“ formou oznámení na internetových stránkách http://portal.cenia.cz/easea/detail/EIA_OV3060.

Tab. 1. Přehled použitých podkladů

Č.	Odesílatel	Název/věc	datum
1	Ing. Jaroslav Majer, Karla Steinera 871/18, 318 00 Plzeň	Nesouhlas s otevřením dobývacího prostoru Černá Hat' a hornickou činností na ložisku Chrást'ovice – kód záměru OV3060	9. 5. 2016
2	Ing. Jaroslav Majer, Karla Steinera 871/18, 318 00 Plzeň	Nesouhlas s otevřením dobývacího prostoru Černá Hat' a hornickou činností na ložisku Chrást'ovice – kód záměru OV3056	9. 9. 2015
3	BIOGAS ENERGO, a. s. Ing. Ondřej Lhota, předseda představenstva, Pražská 636 – Pivovarský dvůr, 252 41 Dolní Břežany	Nesouhlasné stanovisko a vyjádření ke stanovení dobývacího prostoru Černá Hat' a následné hornické činnosti na ložisku Chrást'ovice	3. 5. 2016
4	Ing. Ondřej Lhota, Ciglerova 1085/22, 198 00 Praha 9 – Černý Most	Vyjádření a stanovisko ke stanovení dobývacího prostoru Černá Hat' a následné hornické činnosti na ložisku Chrást'ovice	3. 5. 2016
5	Záhelský statek, a. s., Ing. Miloš Vaňourek, člen představenstva	Stanovení dobývacího prostoru Černá Hat' a hornická činnost na ložisku Chrást'ovice	3. 5. 2016
6	Ing. Václav Štekl, člen Rady Plzeňského kraje pro oblast životního prostředí a zemědělství	Posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb. – vyjádření k oznámení záměru dle § 6 odst. 7	25. 4. 2016

V předloženém oznámení je zpracovaná dokumentace posouzení vlivů na životní prostředí záměru stanovení dobývacího prostoru (DP) Černá Hat' a následně těžby dosud netěženého výhradního ložiska stavebního kamene Chrást'ovice (B 3020800).

V průběhu max. 20 let (2021–2040) se na dosud netěženém výhradním ložisku stavebního kamene Chrást'ovice (B 3020800) navrhuje vytěžit 4,2 mil. t suroviny (variantně 4,0 mil. t suroviny), maximální roční těžba je plánovaná na 210 tis. t suroviny, drtící linka má být mobilní, zaměstnanost 5 osob při většinou jednosměnném provozu. Surovinu tvoří spilit, metabazalt. Lokalita leží 500 m od souvislé zástavby obce Chrást'ovice (k. ú. Černá Hat'), plocha ložiska leží na PUPFL, část plochy ložiska je pokryta lokálním biokoridorem LBK 118 Na Leštině. Rekultivace po těžbě je plánována zatopením lomu s hloubkou jezera okolo 10 m, výsadbou stromů a keřů a samovolnou sukcesí. Za extrémní poměry v nejbližším okolí záměru lze považovat rozsáhlý vepřín.

Jak je patrné z úvodu oznámení záměru (viz Příloha 1), jde již o druhou dokumentaci vlivů na životní prostředí v dané lokalitě. Oproti původní dokumentaci je aktuální dokumentace doplněná a přepracovaná. V hlavním rozsahu a variantách řešení se oproti původnímu záměru v zásadě nemění a liší se hlavně v jeho dílčích vedlejších a souvisejících částech. Je navrženo nové trasování expediční dopravy; dokumentace je doplněná o některé podklady hodnocení, které byly v rámci původního procesu řešení ve vyjádření a připomínkách. Jde o základní studii bez příloh, jak je uvedeno v úvodu oznámení záměru (viz Příloha 1).

Jak je dále uvedeno v úvodu, oznámení záměru je nyní předkládáno pro účely zjišťovacího řízení dle ustanovení § 7 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, jehož cílem by mělo být zjištění, zda může předložené oznámení nahradit dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí. Současně je plánováno vypracování nové dokumentace, ve které již budou doplněné informace z veškerých podkladových studií ve formě příloh.

V rámci závěru oznámení záměru je učiněn předběžný předpoklad přijatelnosti realizace záměru z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, který bude dále ověřen v rámci dalšího posuzování záměru (viz str. 177 oznámení záměru).

Odmítavé dopisy (tab. 1) obsahují tato významná fakta: nesouhlasné stanovisko podepsalo petičně 671 osob; nesouhlas opakovaně vyjádřilo zastupitelstvo Obce Mladotice; Rada Plzeňského kraje vyjádřila nesouhlas s otevřením lomu; byla vyjádřena obava z vlivu na kvantitu podzemních vod; byla vyslovena obava Žihelského statku, a. s., o poškození šlechtitelského chovu prasat včetně genové rezervy plemene Bílé ušlechtilé prase (*Sus scrofa domesticus*) a plemene Přestické černostrakaté prase; panuje obava o omezení nebo narušení provozu bioplynové stanice Velká Černá Hat' (o celkovém elektrickém výkonu 526 kW_e a tepelném 558 kW_t) ořesý a zvýšení prašnosti.

Dopis č. 6 v závěru konstatuje, že „výše uvedené oznámení, zpracované v rozsahu přílohy č. 4 zákona č. 100/2001 Sb., lze uznat za dokumentaci zpracovanou dle zákona č. 100/2001 Sb.“.

ČGS uvádí ke stanovení dobývacího prostoru Černá Hat' a následné hornické činnosti na ložisku Chrástovice tyto skutečnosti:

1. ČGS se od doby finálního předání a obhájení regionálních surovinových politik jednotlivých krajů ČR soustavně podílí na průběžné verifikaci a odborné interpretaci surovinového potenciálu v rámci krajů. Regionální surovinová politika Plzeňského kraje byla zpracována ČGS v roce 2003. Spolu s regionální surovinovou politikou byly Krajskému úřadu Plzeňského kraje předány mapové podklady a speciální databáze s vazbou na využití nerostných zdrojů v kraji. Dlouhodobě od dob zpracování Regionální surovinové politiky Plzeňského kraje z let 2002–2003 je na území Plzeňského kraje využíváno celkem 14 výhradních ložisek stavebního kamene a 2 ložiska nevyhrazeného nerostu. Od roku 1989 nebyla na území Plzeňského kraje a krajů sousedních – Středočeského a Karlovarského – povolena žádná nová těžba ložiska stavebního kamene. **Tento nepříznivý fakt vede k markantnímu úbytku stávajících zásob na současných využívaných ložiskách a tím pádem ke snížení jejich životnosti** (viz tab. 2). Uvážíme-li navíc, že pouze část zásob bilančních volných představuje zásoby schválené k těžbě v rámci plánu otvírky a postupu dobývání (POPD) či plánu využití ložisek, může být skutečný úbytek zásob na stávajících těžených ložiskách ještě podstatně vyšší. Nikde přitom vzhledem ke střetům zájmů a pozem-

kovým vztahům neexistuje garance, že se povoloovací proces těžby podaří úspěšně dokončit i ve zbylé části těchto ložisek. Rezervních zdrojů ložisek stavebních surovin je sice dostatek, není však zájem na rozšiřování počtu zdrojů – a to i za situace, že těžební životnost zásob stávajících zdrojů je kriticky nízká, a tak je nutno včas umožňovat přípravu těžby na rezervních ložiskách s dostatečným objemem a kvalitou zásob s přihlédnutím k tomu, že časový úsek, než dojde k vlastnímu řízení o povolení činnosti prováděné hornickým způsobem, popř. hornické činnosti, je většinou velmi dlouhý. Na řadě těžných ložisek stavebního kamene jsou evidované zásoby hluboko za hranicí dobývacích prostorů v rámci chráněných ložiskových území, avšak s nízkými zásobami uvnitř POPD v dobývacích prostorech. S využitím dalších evidovaných a netěžených ložisek se z důvodů obtížně řešitelných střetů zájmů dlouhodobě nepočítá. Je zřejmé, že proces využívání ložisek je dynamická kategorie, proto řadě závislá na potřebách trhu, vývoji cen nerostných surovin, energie, dopravy, dosažené úrovni technologie jejich těžby a zpracování, vývoji zaměstnanosti a v neposlední řadě na podílu prostředků, vynakládaných na sanaci a rekultivaci těžbou postiženého území. Využívané kamenolomy a jejich disponibilní zásoby, roční produkce a životnosti zásob v Plzeňském kraji a částečně i za hranicí okresu Plzeň-sever uvádí následující tabulka č. 2.

Tab. 2. Využívané kamenolomy a jejich disponibilní zásoby, roční produkce a životnosti zásob v Plzeňském kraji a částečně i za hranicí okresu Plzeň-sever. Červeně označené řádky znamenají ložiska s nízkou životností zásob. (Uvedené údaje se opírají o platné Bilance zásob ČR pro výhradní ložiska k 1. lednu 2016, dále o Evidenci zásob ložisek nevyhrazených nerostů k 1. lednu 2016 a v neposlední řadě i o Bilanci zásob v dobývacích prostorech v ČR k 1. lednu 2016).

Ložiska využívaná - výhradní (bilancovaná)									
název ložiska	číslo ložiska	název dobývacího prostoru	číslo dobývacího prostoru	zásoby bilanční prozkoumané + vyhledané volné (tis. m ³)	z toho zásoby vytěžitelné k 1. 1. 2016 / zásoby v POPD k 1. 1. 2016 (tis. m ³)	celkové zásoby nebilanční vázané (tis. m ³)	celkové zásoby nebilanční (tis. m ³)	těžba za rok 2015 (tis. m ³)	životnost ložiska
Březín	B-3069700	Březín	70867	2722	2854/2854	0	133	16	Max. 15–20 let
Hamn u Sušice	B-3033500	Hamn u Sušice	70725	0	0/0	0	0	62	Vytěženo
Kladruhy u Stříbra	B-3084000	Kladruhy u Stříbra	70162	1343	571/59	0	0	24	Max. 5–10 let
Klíčov u Mrákova-Tisová	B-3024700	Klíčov-Tisová	70493	3535	3535/3535	0	0	79	Max. 30–35 let
Litice u Plzně-Duhová hora	B-3024800	Litice	70718	2918	2215/2215	0	0	228	Max. 8 let
Mítov	B-3060100	Mítov	70243	2673	1025,6/1025,6	75	704	34	Max. 10 let
Mladotice 2-Strážistě	B-3028600	Mladotice	70890	96	96,3/96,3	0	0	22	Max. 2–3 roky
Mokrá u Chýší	B-3030400	Mokrá I	70498	2147	1892/1892	0	142	182	Max. 5–7 let
Oráčov	B-3067600	Oráčov	70286	120	104,8/0	0	1438	netěžba	Nevyužívané s životností max. 2–3 roky

Ložiska využívaná - výhradní (bilancovaná)									
název ložiska	číslo ložiska	název dobývacího prostoru	číslo dobývacího prostoru	zásoby bilanční prozkoumané + vyhledané (tis. m ³)	z toho zásoby vytěžitelné k 1. 1. 2016 / zásoby v POPD k 1. 1. 2016 (tis. m ³)	celkové zásoby nebilanční vázané (tis. m ³)	celkové zásoby nebilanční (tis. m ³)	těžba za rok 2015 (tis. m ³)	životnost ložiska
Přovány Úlice	B-3028700	Úlice Úlice I	70695 71036	1930	1520/1520 0/0	0	0	15	Max. 10–15 let
Senec-Brant	B-3060500	Senec	70165	1605	833/1201,8	0	0	28	Max. 8–10 let
Svrčovec	B-3025600	Klatovy-Svrčovec Svrčovec Štěpánovice	70091 70658 71018	6879	0/0 6753/6753 0/0	0	0	83	Více než 30 let
Svržno	B-3024500	Svržno	70292	36682	14549/14549	0	0	91	Min. 50 let
Těškov-Kněžský vrch	B-3025200	Těškov	70814	264	264/0	0	0	83	Max. 3 roky s tím, že je plánována těžba po povolení hornické činnosti na sousedním bloku ložiska Těškov 2
Trnčí-Chlumská-Krušec	B-3070000	Trnčí	70929	731	731,2/731,2	0	0	104	Max. 5–7 let
Třebnuška	B-3025100	Třebnuška	70851	6313	5187/1264	0	0	7	Min. 20 let
Zahrádka	B-3069600	Zahrádka	70906	2931	2931/2931	0	0	162	Max. 15 let
Ložiska využívaná - nevýhradní									
Zadní Chodov-odval č. 2	D-5281900				50			52	Před ukončením těžby, max. 1–2 roky
Zbůch-odval Týnec	D-5239000				973			17	Max. 15 let

2. Disponibilní zásoby na výše uvedených dlouhodobě využívaných ložiskách stavebního kamene (tab. 2) logicky postupně ubývají bez možnosti dalšího přírůstku, a tudíž **za postupně ukončovaná a dotěžovaná ložiska je zapotřebí uvolňovat či zahájit těžbu na nových ložiskách stavebního kamene**. Celková roční produkce stavebního kameniva na území Plzeňského kraje se již několik desítek let pohybuje v hodnotách více než 1–1,5 mil. m³. Tento **trend roční produkce je nutno nadále zachovat i do budoucna**. Na základě výše uvedené analýzy životnosti zásob na jednotlivých využívaných ložiskách stavebního kamene vycházející z dlouhodobě vykazovaných údajů o pohybu vytěžitelných zásob a ročních produkcí vyplývá, že z 19 v současnosti využívaných ložisek na území Plzeňského kraje a v těsné blízkosti za jeho hranici je celkem 7 ložisek před ukončením těžby (Mladotice 2-Strážské s DP Mladotice, Mokrá u Chýší s DP Mokrá I, Oráčov s DP Oráčov, Těškov-Kněžský vrch s DP Těškov, Trnčí-Chlumská-Krušec s DP Trnčí, Zadní Chodov-odval č. 2) a ložisko Hamr u Sušice-Dobruška je již vytěženo. Životnost zásob na těchto dotěžovaných ložiskách se pohybuje od 2 do maximálně 7 let, což je doba

obvykle potřebná pro zahájení těžby náhradního zdroje, který plnohodnotně nahradí scházející roční potřebné produkce stavebního kamene z již zmiňovaných dotěžovaných ložisek. Na některých zbývajících funkčních ložiskách jsou rovněž již vytěžené dobývací prostory, např. na ložiskách Pňovany-Úlice DP Úlice I a dále na ložisku Svrčovec DP Klatovy-Svrčovec a DP Štěpánovice. Rovněž nízká životnost zásob je na výhradním ložisku Litice u Plzně-Dubová hora (max. 8 let) a Senec-Brant. Dlouhodobou produkci v celém plzeňském regionu a částečně i za jeho hranici budou pak zajišťovat pouze ložiska Kladruba u Stříbra, Klíčov u Mrákova-Tisová, Mítov, Svržno, Svrčovec, Třebnuška a Zahradka.

3. Na řadě využívaných ložisek stavebního kamene jsou tedy **poměrně nízké a zejména kvalitativně a jakostně podřadné až nevyhovující zbytkové objemy zásob**. Na výhradním ložisku Březín jsou sice vykazované vyšší objemy vytěžitelných zásob, avšak tyto zásoby nejsou zcela reálné a to již z důvodu výrazně zhoršené kvality suroviny (vyšší objemy znehodnocení sonnenbrandem), z toho důvodu kvalita suroviny nemůže plně vyhovovat normám ČSN EN. Řada dalších využívaných ložisek je vzhledem k jejich nízkým objemům zásob, komplikovaným báňsko-technologickým postupům a střetům zájmů s životním prostředím těsně před ukončením těžby, popř. těžba je již ukončená. **Proto je žádoucí nezanedbávat přípravu rezervních lokalit pro budoucí využití v těch regionech, kde lze očekávat výrazný nárůst spotřeby.**
4. Z důvodu postupného ubývání kvalitních zásob a zvyšující poptávky po vyšší kvalitě sortimentních skladeb v Plzeňském kraji a v krajích sousedních dochází v některých případech k nutnosti expedice suroviny vyšších kvalitativních tříd na delší vzdálenosti. To s sebou **přináší větší zatížení komunikací a zatížení životního prostředí** a zároveň tak i zvýšení ceny kamene. Navýšení produkce a poptávky suroviny s markantně zvýšenou těžbou na stávajících těžených ložiskách stavebního kamene – a to zejména z ložisek na území okresu Plzeň-sever – znamená **zvýšení negativních dopadů těžební a úpravárenské činnosti na životní prostředí**, které již v současné době jsou na horní hranici možného zatížení území.
5. Na území ČR z celkových doposud v Bilancích zásob ČR evidovaných 320 výhradních ložisek stavebního kamene bylo v roce 2015 těženo 173, a z celkových 218 ložisek nevyhrazeného nerostu bylo těženo 59. Některé regiony jsou na zdroje stavebního/drceného kamene silně deficitní, což má za následek **zvyšující se tlak na dovoz nedostatkového kvalitního drceného kamene** ze sousedních ložisek, dost vzdálených od místa spotřeby s rizikem vyššího podílu přepravních nákladů (což se odráží na finální ceně produktu) a významným dopravním zatížením území.
6. Jak již bylo Českou geologickou službou a Těžební unií od července 2012 upozorňováno v rámci připomínek ke státní surovinové politice a rovněž na diskusním setkání na strategická témata (nazvaném Kulatý stůl na vybraná zájmová témata surovinové strategie – výsledné diskuse a náměty kulatých stolů byly využity k doplnění návrhu nové státní surovinové politiky související s aktualizací surovinové politiky státu, které pořádalo Ministerstvo průmyslu a obchodu od roku 2014 na související téma „Možnosti rozvoje stavebnictví ve vazbě na zásoby stavebních surovin“ a „Role nerudných surovin v české ekonomice“), v souvislosti s problematikou využívání ložisek stavebního kamene v České republice dochází k velmi nepříznivé okolnosti – a to, že u řady využívaných ložisek jsou vykazovány nízké objemy vytěžitelných zásob. V Bilanci zásob výhradních a nevýhradních ložisek stavebního kamene se sice na území ČR eviduje celkem 231 využívaných výhradních a nevýhradních ložisek stavebního kamene a celkem 306 nevyužívaných výhradních a nevýhradních ložisek stavebního kamene, přičemž **značná část bloků zásob ložisek, zejména nevyužívaných, je výrazně limitována zákonnými prvky ochrany dílčích složek životního prostředí**. Zahajovat těžbu na nových ložiskách stavebního kamene v ČR je z důvodů nepřekonatelných střetů zájmů zejména s dílčími složkami vlivu na životní prostředí

(s ochranou krajiny a přírody) poměrně komplikované, spíše v současnosti zcela vyloučené. Ekonomická využitelnost výhradních nevyužívaných ložisek stavebního kamene v ČR je tedy ve střednědobém či dlouhodobém horizontu nereálná z důvodu nadměrného zatížení ložiskového území prvky ochrany přírody a krajiny, dopravní nepřístupnosti, negativního postoje dotčených obcí apod. Je třeba si uvědomit, že investice do pořízení technologicko-úpravárenského a těžebního vybavení provozovny na těžbu a úpravu stavebního kamene se pohybují min. okolo 100 mil. Kč, další vysoké náklady jsou spojené s provozem lomu a se zavedením výrobků na trh (nové receptury pro betonárky, obalovny apod.).

7. V souvislosti s využíváním ložisek stavebního kamene lze běžně uvažovat s několikaletou procedurou od přípravy záměru k těžbě. Proto je nutno přistupovat k jednotlivým novým záměrům s přiměřenou časovou perspektivou (u ložiska stavebního kamene tento proces řízení o povolení hornické činnosti běží cca 5–10 let). Pro zajištění dostatku stavebních surovin pro realizaci významných liniových staveb není okamžitě možné využití dalších nových zdrojů až po dotěžení stávajících, proto řízení běží v předstihu. U stavebních surovin – zejména pak u stavebního kamene – mají velký podíl transportní náklady, které s sebou nesou i zatížení životního prostředí. Z toho důvodu ČGS doporučuje vytvářet takové podmínky, aby byly maximálně využívány zdroje a lokality, které jsou poblíž skutečně realizované spotřeby stavby infrastruktury. K tomu je nutné disponovat flexibilním povolovacím procesem, který umožní pružně reagovat na měnící se stavební plány. Pro zachování kontinuity ročního objemu produkce stavebního kamene je potřeba zachovat vyváženost počtu využívaných ložisek a tudíž postupně vytvořit územní předpoklady pro otvírku nových ložisek náhradou za postupně dotěžované lokality.
8. Do k. ú. Mladotice zasahuje pouze nevyužívané ložisko stavebního kamene Mladotice-západ, do k. ú. Chrástovice u Mladotic zasahuje do těžby plánované ložisko Chrástovice a jediné dotěžované ložisko stavebního kamene Mladotice 2-Strážístě se nachází v k. ú. Strážístě u Mladotic. Pokud zohledníme, že celé předmětné území okresu Plzeň-sever je zcela deficitní na šterkopísky (v tomto území se nenacházejí žádné zdroje šterkopískové a pískové suroviny) a zároveň životnost zásob ve stávajícím dotěžovaném ložisku Mladotice 2-Strážístě je maximálně 2–3 roky, pak plánovaný záměr využití ložiska stavebního kamene Chrástovice je plně odůvodnitelný z pohledu naplňování regionální surovinové politiky a zároveň vládou projednávané aktualizace státní surovinové politiky. Podrobnější informace o navrhovaném rozsahu a postupu těžby předmětného výhradního ložiska Chrástovice a souvisejících vlivech na životní prostředí jsou k dispozici např. v informačním systému EIA. Záměr byl v roce 2015 nejprve předmětem procesu EIA pod názvem „Stanovení dobývacího prostoru Černá Hat“ a následná hornická činnost na ložisku Chrástovice“ (kód záměru OV3056). V rámci dokumentace EIA i následně zpracovaného posudku EIA byly vlivy záměru souhrnně vyhodnoceny jako akceptovatelné a bylo doporučeno vydání souhlasného stanoviska EIA. Zejména z důvodu problematické expediční dopravy, která byla původně jako vyhovující navržena s průjezdem přes sousední zemědělský areál Žihelského statku, a. s., oznamovatel proces posuzování záměru před vydáním stanoviska ukončil s odůvodněním, že z jeho strany došlo k přehodnocení navrženého řešení záměru, mimo jiné na základě poznatků a informací vzešlých v průběhu procesu dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Aktuálně je v rámci zjišťovacího řízení EIA projednáván záměr s názvem „Stanovení dobývacího prostoru Černá Hat“ a hornická činnost na ložisku Chrástovice“ (kód záměru OV3060). Příslušným úřadem je MŽP, odbor výkonu státní správy III v Plzni, který by měl zjišťovací řízení ukončit vydáním závěru zjišťovacího řízení. Aktuální podoba záměru představuje prakticky původní rozsah i postup těžby ložiska Chrástovice, navrhuje však alternativní řešení dopravních tras mimo

zemědělský areál a doplňuje některé další informace a hodnocení, které vzešly z hodnocení původního záměru. Aktuální záměr je řešený v rámci oznámení, které by na základě závěru zjišťovacího řízení, resp. obdržených připomínek, mělo být dopracováno do dokumentace EIA a jakožto povinně posuzovaný záměr by měl být dále posuzován dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Tedy pokud jej oznamovatel znovu neukončí na základě vyvážení tlaku či jiných okolností. Veškeré připomínky Ing. Majera k vlivům tohoto záměru již bylo, případně bude nadále možné uplatnit v rámci probíhajícího procesu EIA. K samotnému stěžovateli lze uvést, že Ing. Majer je vlastníkem objektu bez čísla popisného i evidenčního na pozemku parc. č. 84/1 v k. ú. Chrástovice u Mladotic, který se dle plánu územního plánu Mladotic nachází v tzv. ploše rekreace, ve vzdálenosti okolo 110 m od záměru. **Tento rekreační objekt je současně jediným objektem, který se nachází v ploše chráněného ložiskového území (CHLÚ) Chrástovice, které bylo právě pro účely předmětného ložiska vymezeno rozhodnutím Okresního národního výboru Plzeň-sever ze dne 6. února 1986 pod čj. výst. 333/86.** Navíc se tento objekt bez čísla popisného i evidenčního na pozemku parc. č. 84/1 v k. ú. Chrástovice u Mladotic nachází u paty odvrácené (východní) podélné části ložiska Chrástovice, která ani není navrhována k těžbě. Z dostupných informací nelze zjistit, zda zde byl tento objekt umístěn již před stanovením CHLÚ nebo až po jeho stanovení. Vzhledem k charakteru „jiná stavba“ však tento objekt nelze považovat za tzv. chráněný venkovní prostor a chráněný venkovní prostor stavby dle nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, a tudíž nepoživá zákonnou ochranu z hlediska hygienických limitů. S ohledem na účel CHLÚ by mělo být ze strany dotčených orgánů státní správy zejména důsledně kontrolováno, aby tento objekt nemohl být v budoucnu povolen a kolaudován k bydlení a ohrožoval tím budoucí dobývání ložiska Chrástovice.

9. V případě vyjádření Ing. Ondřeje Lhoty, vlastníka zemědělských pozemků v k. ú. Černá Hara a současně člena představenstva BIOGAS ENERGO, a. s., resp. vlastníka bioplynové stanice v rámci areálu Žihelského storku, a. s., (dopisy č. 3 a 4) lze rovněž odkázat na probíhající zjišťovací řízení a pokračování procesu EIA k předmětnému záměru. V daném případě je **bezpochyby komplikací, že bioplynová stanice a související objekty byly postaveny těsně za hranicí CHLÚ Chrástovice, které má v dané části pouze minimální přesah za vlastní hranici ložiska.** Kdyby bylo CHLÚ Chrástovice v minulosti vymezeno s větším přesahem v této části – podobně jako na opačné straně ložiska (kde leží pouze výše zmíněný rekreační objekt Ing. Majera), výstavba takových objektů v jeho blízkosti by nebyla možná a řešení vlivů těžby by bylo podstatně jednodušší. To však není chybou těžební organizace, resp. oznamovatele předmětného záměru, který se pouze snaží o maximální vytěžení ložiska, resp. požadavku na jeho hospodárné využití ve smyslu zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Navrhuje však takový postup, který je založen na neustálé kontrole a vyhodnocování seizmických účinků clonových odstřelů. **Pokud by se s postupující těžbou zjistilo, že její další přiblížení k bioplynové stanici již není možné z důvodu překračování limitních hodnot těchto účinků, bylo by možné těžbu předčasně ukončit, nebo alespoň omezit v dalším přiblížování.** Dle obou zmíněných navrhovaných záměrů má těžba přitom postupovat od maximální vzdálenosti cca 650 m směrem k jihu, resp. k této bioplynové stanici, ke které by se v posledních letech těžby (plánováno na 20 let) přiblížila v nejbližším místě na minimálních cca 170 m. Akceptace takového postupu je rovněž předmětem procesu posouzení vlivů na životní prostředí EIA. ČGS v této souvislosti doporučuje, aby součástí POPD byl i návrh monitoringu seizmických projevů a měření účinků trhacích prací. Projekt měření účinků trhacích prací a monitoringu seizmických projevů doporučuje zpracovat zejména ve vazbě na dotčenou obec a blízký zemědělskopřemyslový areál s bioplynovou stanicí. Výsledky monitoringu musí být postupně vyhodnocovány. V rámci preventivního opatření a eliminace možných rizik v souvislosti s plánovaným záměrem ČGS doporučuje v

předstihu provést pasportizaci potenciálně dotčených staveb s návrhem pravidelného monitoringu. Výběr stanovišť je zapotřebí stanovit na základě rizikové analýzy objektů. Instrumentace měřících bodů vzešlých z rizikové analýzy musí být osazena certifikovanou technologií současného měření deformací, vibrací a teploty v dynamickém režimu. Při návrhu monitoringu seizmických projevů hornické činnosti (odstřelů) se musí vycházet z navržené monitorovací sítě. Je nutno tuto síť zhodnotit a upravit podle postupně získávaných poznatků a umístění případných nových monitorovacích profilů je třeba projednat s vlastníky dotčených nemovitostí. Monitorovací systém musí být funkční před zahájením vlastní hornické činnosti (v tomto případě odstřelů) při zahájení těžby pro získání věrohodných výchozích dat. O výsledcích monitoringu musí být vhodným způsobem informována dotčená obec a nejlépe i provozovatel zemědělsko-průmyslového areálu (četnost a rozsah předávaných informací dohodne provozovatel s příslušnými obcemi). Při uvažovaném jednom, max. dvou clonových odstřelech za měsíc by měla být hladina akustického tlaku pro vysokoenenergetický impulsní hluk ve všech okolních chráněných venkovních prostorech a chráněných venkovních prostorech staveb vždy pod hygienickým limitem podle relevantních ustanovení nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Posouzení vlivů vibrací z odstřelů na okolní zástavbu musí vycházet z předpokladu dodržování mezní nálože, stanovené s ohledem na charakteristiku horninového prostředí tak, aby nebyly překročeny limitní hodnoty při nejexponovanější zástavbě. Mezní nálož by měla být stanovena po provedení zkušebního odstřelu. Při zkušebním odstřelu bude nálož dimenzována s dostatečnou rezervou, aby nedošlo k překročení limitů dle ČSN 730040 Zatížení stavebních objektů technickou seizmicitou a jejich odezva. V rámci zkušebního odstřelu dojde k měření seizmických účinků a na základě výsledků měření dojde ke stanovení maximální možné nálože a způsobu provádění trhacích prací pro běžné odstřely.

Závěr

Česká geologická služba na základě prostudování příslušných podkladů konstatuje, že posuzovaný záměr „Stanovení dobývacího prostoru Černá Hat' a hornická činnost na ložisku Chrástovice“ **postupuje v zákonném rámci.** Z pohledu naplňování Regionální surovinové politiky Plzeňského kraje a v souvislosti s postupným dotěžováním zásob stavebního kamene na tamních výhradních a nevýhradních ložiskách je **záměr „Stanovení dobývacího prostoru Černá Hat' a hornická činnost na ložisku Chrástovice“ plně akceptovatelný.** Se závěry oznámení vlivů záměru „Stanovení dobývacího prostoru Černá Hat' a hornická činnost na ložisku Chrástovice“ na životní prostředí zpracovaného podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se **ČGS ztotožňuje.** Případné doplňující speciální studie k oznámení záměru, obvyklé v procesu EIA, **ČGS doporučuje podrobit dalšímu procesnímu řízení.**

Sestavila:

RNDr. Zdeňka Petáková – oblastní specialista ČGS pro ložiskovou geologii

Spolupráce:

Ing. Josef Godány – specialista ČGS pro ložiskovou geologii

Schválil:

RNDr. Jan Čurda – vedoucí Správy oblastních geologů ČGS

Digitalně podepsal RNDr. Jan Čurda
DN: c=CZ, o=Česká geologická
služba (Č 00025798), ou=378,
cn=RNDr. Jan Čurda,
serialNumber=P415102
Datum: 2016.05.21 11:18:54 +02'00'